

Forslag til forespørgselsdebat om evaluering af Grønlands medlemskab i IWC.

(Medlem af Inatsisartut Hans Aronsen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat.

(Medlem af Naalakkersuisut for Fiskeri, Fangst og Landbrug)

Inuit Ataqatigiit skriver i sit forslag til forespørgselsdebat, at internationale dyreværnsorganisationernes intensive kamp har vanskeliggjort vores selvforsyning med egne resurser og fremtvunget importen af livsnødvendige varer med en fremhævelse af arbejdet i Den Internationale Hvalfangst Kommission (IWC).

Indledningsvis skal jeg på vegne af Naalakkersuisut henvise til koalitionsaftalen, hvor Naalakkersuisut vil arbejde for en øget selvforsyning fra vore naturrigdomme, herunder også havpattedyr. Denne del af målet kan dog vanskeliggøres på grund af den fastlåste situation i IWC. På nuværende tidspunkt kan Grønland kun få tildelt kvoter af store hvaler fra IWC via Danmarks medlemskab. Naalakkersuisut tager kraftig afstand til den øgede tendens i IWC til at træffe afgørelser ud fra politiske emotionelle grunde og uden at tage hensyn til biologisk rådgivning, fakta, de forskellige traditioner, kulturer og spisevaner imellem medlemslandene.

En særdeles ulig politisk kamp om hvalkvoter er pågået i IWC under de seneste årsmøder. Forløbet af IWC's årsmøde i 2008 og 2009 var stærkt negativt for grønlandske interesser, navnlig ved at et videnskabeligt velbegrundet krav om udvidelse af Grønlands hvalkvote med 10 pukkelhvaler blev afvist. Desuden blev der stillet spørgsmålstejn ved, om Grønland opfyldte kriterierne for hvalfangst for oprindelige befolkninger. Ændringerne beroede i høj grad på, at EU optrådte som en blok med en fælles og stærkt kritisk linje vendt mod Danmark og Grønland. Denne linje kan ikke forventes ændret, da Kommissionen har vedtaget en fælles holdning indtil 2011, som ikke i substansen afviger fra den fælles holdning, som var gældende for årsmødet i IWC i sommeren 2008 og 2009.

Der blev i 2008 skabt en arbejdsgruppe bestående af medlemmer fra hele Rigsfællesskabet, der udarbejdede en redegørelse indeholdende flere forskellige løsningsforslag. Resultatet af undersøgelsen blev forelagt daværende Landsstyre og siden sendt som en orientering til daværende Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg i Inatsisartut. Resultatet blev ligeledes forelagt den danske Udenrigsminister.

Det er endvidere korrekt, at daværende Landsstyre på basis af redegørelsen fra arbejdsgruppen vedtog, at Grønland og Danmark skulle arbejde for deludmelding fra IWC. Dette blev dog sat i bero grundet udstedelse af valg til Inatsisartut, hvorefter Udenrigsministeriet blev anmodet om at

afvente forelæggelsen af sagen for Folketinget og de udvalg, som normalt involveres i IWC-sager.

IWC Kommissionen valgte under årsmødet i 2009 efter flere dages intensiv debat at udsætte afstemningen ang. den grønlandske pukkelhvalskvote til et ekstra møde i 2009. Den nyudpegede formand for IWC er fra Chile, som er et fredningsvenligt land, hvorved det kan forventes, at det kan blive endnu sværere for Grønland at opnå bedre kvoteresultater de kommende år. P.t. er der ønske fra IWC formanden om endnu engang at udsætte ekstramødet, som nu forventes at finde sted i første uge af marts 2010, hvor kvotekravet ligeledes vil blive behandlet.

Næste officielle kvoteforhandlinger sker i 2012, hvor Danmark vil have EU formandskabet. Denne ekstra dimension bør rettelig inddrages i debatten, da den kan have svære konsekvenser for Grønland og relationen til Danmark, idet Danmark er nødt til at indtage en holdning, som ikke skaber problemer for EU. Samtidig skal Danmark også kunne varetage Grønlands interesser, og det er en svær balancegang, når EU har fællesholdning om IWC spørgsmål. Danmark er i en ganske vanskelig situation, idet Danmark som EU-formand er forpligtet til at sikre tilslutning fra andre EU-lande til et forslag fra Kommissionen, som givetvis går imod Grønlands interesser. Når Danmark har udført dette hverv, så skal Danmark, som medlemsland, stemme imod dette samme resultat og forbeholde sig anvendelsen af undtagelsesbestemmelsen. En sådan optræden i EU er uden fortilfælde.

I IWC organisationen pågår ligeledes en "IWC fremtidsdiskussion", som nu kører på sit tredje år. Realiteten er, at der i 2008 og i forløbet siden da, er taget en række proceduremæssige beslutninger i IWC, mens der endnu ikke er taget hul på en egentlig diskussion om substansen om redning af IWC. Dertil er uenigheder alt for store mellem hvalfangstmodstandere og hvalfangstlande og støtterne. "IWC arbejdsgruppen om Fremtid" fortsætter sit arbejde i endnu et år, og støttes nu i sit arbejde af en mindre gruppe. Først til næste år vil der kunne siges noget endeligt, vedr. fremtiden for IWC. For en fremtid for Grønland i IWC vil ekstramødet kunne være afgørende, når der skal træffes afgørelse om pukkelhvalkvoter og revision af vågehvalkvoter.

Udover IWC's egen arbejdsgruppe, der ser på, hvorledes organisationen kan reddes, er hvalfangnationerne bl.a. part i et uformelt forslag til etableringen af en ny international organisation (Safety Net) om bevaring af store hvaler, hvor hovedpointen er bæredygtig udnyttelse af alle havpattedyr. Grønland har ikke taget aktivt part i dette forslag, men er observatør, når sagen drøftes.

I 2008 har Rådet i Den Nordatlantiske Kommission for Havpattedyr (NAMMCO) drøftet spørgsmålet, om hvorvidt NAMMCO-aftalen fra 1992 er dækkende til at træffe afgørelser om kvotefastsættelser. Det blev bekræftet under årsmødet i 2008 med henvisning til, at NAMMCO er registreret og dermed anerkendt af FN som en international forvaltningsorganisation, med henvisning til Havretskonventionens artikel 65 om havpattedyr.

Norge og Island er fuldgyldige medlemmer både i IWC og NAMMCO, medens Grønland og Færøerne er medlemmer i IWC via Danmark og selvstændige medlemmer i NAMMCO. Spørgsmålet om, hvilken af de to organisationer, der skal have den afgørende kompetence og træffe afgørelser vedr. hvalkvoter, er op til medlemslandenes respektive regeringer at træffe. Hvornår det sker, vil det kommende ekstra møde og næste årsmøde i IWC vise, ifald IWC organisationen skulle kollapse. Eller den nuværende blokerende situation fra EU nødvendiggøre ekstraordinær handling fra Grønlands side. IWC har eksisteret siden 1946, men har kun truffet beslutninger om kvoter til oprindelige folks hvalfangstrettigheder siden 1986.

I fald en udmeldelse kommer på tale foreslås det, at Grønland sammen med Danmark udarbejder informationsstrategi til offentligheden omkring en udmeldelse, således at det klargøres, at der fra Grønlands side ikke ønskes en ureguleret fangst, men at der tværtimod vil blive arbejdet for at fastholde en international forpligtelse til samarbejde om fastsættelse af bæredygtige kvoter og effektive og hurtige aflivningsmetoder for store hvaler, eventuelt via NAMMCO.

Der hersker ikke den store tvivl om holdningen hos Fisker- og Fangerorganisationen KNAPK, da de ved flere pressemeddelelser siden sommeren 2008 har ytret et ønske om en grønlandsk udmeldelse fra IWC samt opfordring til at sætte fokus på NAMMCO.

Naalakkersuisut mener, at NAMMCO har den tilstrækkelige videnskabelige og tekniske kapacitet til fastsættelse af kvoter. NAMMCO dækker behandling af alle store og små hvaler, hvalrosser samt sæler, medens rådgivning om hvid- og narhvaler i Vestgrønland dækkes via den grønlandske/canadiske fælleskommission for hvid- og narhvaler, *Joint Commission on Conservation and Management of Beluga and Narwhal (JCNB)*, da Canada/Nunavut ikke er medlem af NAMMCO. Canada er heller ikke medlem af IWC, men fastsætter selvstændigt en begrænset kvote på grønlandshvaler med henvisning til aftalen om Nunavut Land Claim Agreement.

Grønland er beriget med store marine resurser, herunder små og store hvaler. For at få den største nytte af resurserne er det nødvendigt med internationalt samarbejde, når resurserne er fællesbestande med nærmeste naboer eller omfattet af en konventionsaftale. Grønland er medlem af alle relevante bilaterale, regionale og internationale organisationer for på den måde at vise sin intention om nødvendigheden af fællesforvaltning af delte resurser.

Naalakkersuisut er dog af den klare holdning, at fællesforvaltning må ske ud fra bæredygtighedsprincippet, gensidig respekt for forskellige kulturer og spisevaner samt ud fra rimelige forhold og vilkår. Udnyttelsen af vore naturlige resurser er med til at reducere fødevarerafhængigheden udefra. I Naalakkersuisut mener vi, at der er store muligheder for bedre udnyttelse af alle vores landerigdomme. Derfor følger Naalakkersuisut den tilspidsede situation af udviklingen i IWC og vil melde tilbage om resultatet fra ekstramødet i IWC.

Naalakkersuisut byder velkommen til forslaget om en forespørgselsdebat om medlemskabet i IWC og håber på en konstruktiv debat.